

Sygn. akt I ACa 382/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Sobierajski
Sędziowie:	SSA Elżbieta Uznańska (spr.) SSO del. Barbara Baran
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **E. C.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej w W. Oddział Okręgowy w K.**

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 5 grudnia 2013 r. sygn. akt I C 547/11

oddala apelację.

Sygn. akt I ACa 382/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 maja 2014 roku

W ostatecznie sprecyzowanym żądaniu pozwu powód domagał się zasądzenia od (...) SA w W. Oddział Okręgowy w K. kwoty 54.400 zł tytułem utraconych zarobków oraz zadośćuczynienia. W uzasadnieniu wskazał, że w wyniku zaistniałego w dniu 8 sierpnia 2004 roku wypadku komunikacyjnego doznał wielonarządowych obrażeń ciała. Podał, że w toczącym się uprzednio pomiędzy stronami przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie postępowaniu w sprawie o sygn. akt IC 1486/05/S doszło do ustalenia doznanego przez niego uszczerbku na zdrowiu na poziomie 36 %. Należne mu zadośćuczynienie określono w kwocie 32.600 zł. W kolejnym toczącym się pomiędzy stronami postępowaniu przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, sygn. akt IC 428/09 stopień doznanego przez niego uszczerbku na zdrowiu oszacowano na 80 %. Powód podniósł, iż po zakończeniu postępowania w sprawie sygn. akt IC 1486/05/S - ugodą stron zawartą w dniu 23 czerwca 2008 roku ujawniła się u niego nowa

jednostka chorobowa w postaci przepukliny przeponowej, stanowiąca następstwo wypadku. Powód zauważył, iż trwały uszczerbek na zdrowiu z tego tytułu wyniósł u niego 20 %, co uzasadnia zasądzenie na jego rzecz dodatkowo zadośćuczynienia w kwocie 40.000 zł.

Strona pozwana wniosła o odrzucenie pozwu, ewentualnie o oddalenie powództwa w całości. Podniosła zarzut powagi rzeczy osądzonej zaznaczając, że przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie toczyły się między stronami i zostały prawomocnie zakończone postępowania w sprawach o sygnaturach akt IC 1486/05/S i IC 428/09/S. Strona pozwana podniosła, iż u powoda nie doszło do ujawnienia się nowych następstw wypadku.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Krakowie w pkt I odrzucił pozew co do kwoty 14.400 zł, w pkt II umorzył postępowanie co do kwoty 48.000 zł, w pkt III w pozostałej części powództwo oddalił, w pkt IV odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu, a w pkt V kosztami sądowymi, od których uiszczenia powód był zwolniony obciążony Skarb Państwa.

Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny: powód uległ wypadkowi komunikacyjnemu w dniu 8 sierpnia 2004 roku, w wyniku którego doznał licznych obrażeń ciała. W postępowaniu w sprawie o sygn. akt IC 1486/05/S, prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, powód ostatecznie domagał się zasądzenia na swoją rzecz od strony pozwanej kwoty 32.600 zł wraz z ustawowymi odsetkami za krzywdę z tytułu doznanego w wyniku wypadku komunikacyjnego uszczerbku na zdrowiu wynoszącego 36 %. W toku tego postępowania przeprowadzony został dowód z opinii sądowo - lekarskiej sporządzonej przez lek. med. J. P.. W opinii z dnia 2 marca 2006 roku biegły ten stwierdził, iż w wyniku wypadku powód doznał: stłuczenia klatki piersiowej z otarciem skóry i krwakiem dużych rozmiarów, złamania podgłówkowego kości strzałkowej lewej, skręcenia stawu kolanowego lewego z uszkodzeniem więzadła krzyżowego przedniego tego stawu, rany tłuczonej podudzia lewego oraz stłuczenia jamy brzusznej. Jednocześnie w dniu sporządzenia opinii biegły rozpoznał u powoda następujące urazy związane z zaistniałym wypadkiem: stan po stłuczeniu klatki piersiowej z otarciem skóry i krwakiem dużych rozmiarów oraz obecnością płynu w obu jamach opłucnowych, trwale ograniczenie ruchomości klatki piersiowej, szczególnie po stronie lewej, stan po złamaniu podgłówkowym kości strzałkowej lewej bez przemieszczenia odłamów kostnych, stan po skręceniu stawu kolanowego lewego z uszkodzeniem więzadła krzyżowego przedniego z utrzymującym się zanikiem mięśnia czworogłowego uda oraz miernego stopnia niestabilnością stawu kolanowego, stan po ranie dartej podudzia lewego z utrzymującą się blizną dł. ok. 10 cm, stan po stłuczeniu jamy brzusznej bez utrzymujących się zaburzeń pourazowych ze strony narządów jamy brzusznej, stan po urazie stawu biodrowego lewego z utrzymującym się ograniczeniem ruchu odwiedzenia, jak i bolesnymi ruchami czynnymi i biernymi w tymże stawie. Biegły stwierdził u powoda 36 % uszczerbek na zdrowiu, zaznaczając, iż bardzo silny uraz kończyny dolnej lewej w wyniku przebytego wypadku mógł być przyczyną wystąpienia u powoda najpierw zmian zwyrodnieniowych tego stawu, a następnie wywiązaniem się martwicy aseptycznej głowy kości udowej.

W powołanej sprawie przeprowadzony został również dowód z opinii sądowo - lekarskiej J. Ł. z dnia 15 stycznia 2008 roku. Po zapoznaniu się z aktami sprawy i dokumentacją medyczną biegły ten rozpoznał u powoda: stan po urazie wielonarządowym, a zwłaszcza: złamaniu wieloodłamowym lewej kości strzałkowej, urazie skrętnym lewego stawu kolanowego z uszkodzeniem aparatu więzadła stawu, urazie klatki piersiowej z następową przepukliną przeponową prawostronną, urazie jamy brzusznej, pourazową martwicę głowy lewej kości udowej z postępującymi zmianami zwyrodnieniowymi stawu. Diagnozując u powoda przepuklinę przeponową prawostronną biegły J. Ł. oparł się na danych z karty informacyjnej leczenia szpitalnego powoda w Oddziale Chorób Wewnętrznych Szpitala MSWiA w K. z listopada 2006 roku, gdzie już wówczas stwierdzono u powoda na podstawie badań obrazowych płyn w prawej jamie opłucnowej z odcinkowym zwiotczeniem przepony i podejrzeniem pourazowej przepukliny przeponowej.

W dniu 23 czerwca 2008 roku przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie w sprawie o sygn. akt IC 1486/05/S strony zawarły ugodę, na mocy której strona pozwana zobowiązała się zapłacić tytułem zaspokojenia całości roszczeń objętych żądaniem pozwu na rzecz powoda kwotę 32.600 zł z ustawowymi odsetkami. W dniu 28 lipca 2008 roku powód przeszedł operację usunięcia przepukliny przepony.

Przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, sygn. akt IC 428/09/S, toczyło się postępowanie na skutek pozwu wniesionego przez powoda w dniu 20 kwietnia 2009 roku o zapłatę renty uzupełniającej. W sprawie tej przeprowadzony został dowód z opinii Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej C. U. w K. z dnia 29 maja 2010 roku, w której biegli określili, iż trwały uszczerbek na zdrowiu powoda z powodu następstw wypadku wynosi 80 %, w tym z tytułu pourazowej przepukliny przeponowej po stronie prawej - 20 %. Wyrokiem z dnia 17 listopada 2010 roku, sygn. akt IC 428/09/S, Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, zasądził od strony pozwanej na rzecz E. C. kwotę 43.200 zł tytułem skumulowanej renty oraz rentę w kwocie po 1.200 zł miesięcznie. Ustalony trwały uszczerbek na zdrowiu powoda w opinii KiZMS Collegum Medicum (...) w K. nie uległ zwiększeniu. Od chwili poprzedniego badania nie ujawniono nowych jednostek chorobowych będących następstwem wypadku komunikacyjnego. Dolegliwości wypowiadane przez powoda wynikały wyłącznie z przewlekającego się charakteru następstw wypadku. Różnica pomiędzy opinią KiZMS a opinią lekarza J. P. dotyczy nie zakwalifikowania przepukliny przeponowej jako następstwa zdarzenia z sierpnia 2004 roku, ale w chwili badania przez tego biegłego fakt ten nie był jeszcze znany, bowiem ujawniono go w listopadzie 2006 roku.

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny na podstawie dowodów z dokumentów, a także na podstawie opinii KiZMS CM(...)z dnia 2 listopada 2012 roku, której wnioski ostatecznie nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Sąd nie dał wiary twierdzeniom i zeznaniom powoda, iż w chwili zawierania ugody w dniu 23 czerwca 2008 roku nie wiedział o dolegliwościach związanych z przepukliną przepony, skoro przypadłość tę zdiagnozowano u niego już w listopadzie 2006 roku.

Sąd I instancji wskazał, że roszczenie powoda, w zakresie w jakim dotyczyło zasądzenia na jego rzecz dodatkowego zadośćuczynienia za krzywdę wynikłą z wystąpienia u niego przepukliny przeponowej stanowiącej następstwo wypadku z dnia 8 sierpnia 2004 roku objęte było ugodą zawartą przez strony w dniu 23 czerwca 2008 roku przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie w sprawie a sygn. akt IC 1486/05/S, w której powód domagał się zadośćuczynienia za wszelkie skutki zaistniałego wypadku. Sąd zauważył, że we wskazanej ugodzie strona pozwana zobowiązała się zapłacić na rzecz powoda kwotę 32.600 zł tytułem zaspokojenia całości roszczeń objętych pozwem. Dla ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu powoda doznanego w wyniku obrażeń związanych z wypadkiem w dniu 2 marca została wydana opinia biegłego lek. med. J. P.. Ekspertyza ta nie zawierała rozpoznania w postaci przepukliny przeponowej, bowiem przypadłość ta została zdiagnozowana u powoda dopiero w listopadzie tego samego roku, niemniej jednak w dacie zawierania ugody przed Sądem Rejonowym fakt ten był już niewątpliwie powodowi znany. Okoliczność ta znajduje jednoznaczne potwierdzenie w treści opinii sądowno - lekarskiej lek. J. Ł. z dnia 15 stycznia 2008 roku, w której biegły bazując na danych Karty informacyjnej Szpitala MSWiA w K. z listopada 2006 roku wśród rozpoznania wymienia następową przepuklinę przeponową prawostronną. Zdaniem Sądu oznacza to, iż powód w chwili zawierania ugody sądowej w czerwcu 2008 roku od blisko 2 lat wiedział o nowej jednostce chorobowej, która ujawniła się u niego w związku z wypadkiem komunikacyjnym oraz, że zadośćuczynienie z tego tytułu objęte zostało ugodą skoro pozwem i postępowaniem w powołanej sprawie objęte były wszelkie doznane przez powoda szkody na jego osobie będące następstwem wypadku.

Sąd Okręgowy podkreślił, że jednoznacznie wynika z opinii KiZMS CM (...) w K. z dnia 2 listopada 2012 roku, że wykryta u powoda przepuklina w listopadzie 2006 roku nie jest nowym schorzeniem, które wystąpiłoby po zawarciu ugody z czerwca 2008 roku, uzasadniającym, stosownie do art. 445 §1 k.c., zasądzenie na rzecz powoda dodatkowego zadośćuczynienia. Sąd przywołał uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1967 roku. sygn. akt III PZP 37/67, Lex nr 683, w której stwierdzono, że prawomocne zasądzenie zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę doznaną w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia wyłącza - mimo pogorszenia się stanu zdrowia poszkodowanego - przyznanie mu dalszego zadośćuczynienia poza już zasądzonym w związku z podstawą poprzedniego sporu. Sąd uznał zatem, że w sprawie zaistniała powaga rzeczy ugodzonej, co skutkowało oddaleniem powództwa w omawianym zakresie.

Powód zaskarżył pkt III wyroku Sądu Okręgowego zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia a polegający na uznaniu, iż uгода zawarta pomiędzy stronami w postępowaniu o sygn. I C 1486/05/

S obejmowała w świadomości stron również skutki wypadku w postaci przepukliny przeponowej, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego wskazuje, że ani on, ani tym bardziej strona pozwana, przy ustalaniu zakresu szkody na osobie a tym samym należnej kwoty zadośćuczynienia nie brali pod uwagę przepukliny przeponowej, nie ujętej w opinii biegłego ani opisem choroby, ani dodatkowym procentowym uszczerbkiem na zdrowiu z tego tytułu a zatem nie zachodziła powaga rzeczy ugodzonej a tym samym z tytułu nowej jednostki chorobowej ujawnionej w innym postępowaniu sądowym w opinii medyczo sądowej, już po zawarciu ugody i przeprowadzonego zabiegu operacyjnego po ugodzie, co do której przyznano dodatkowe 20 % trwałego uszczerbku na zdrowiu, należne było zadośćuczynienie w dochodzonej zmodyfikowanym pozwem kwocie. Powód wniósł o zmianę wyroku w pkt III poprzez zasądzenie kwoty 40.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 lutego 2011 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kosztów zastępstwa adwokackiego za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne dokonane w niniejszej sprawie przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne.

Przystępując do analizy stanowiska zaprezentowanego przez powoda należy podkreślić, iż w trakcie postępowania przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie w sprawie o sygn. akt IC 1486/05/S oprócz opinii biegłego lek. med. J. P. z dnia 2 marca 2006 roku została również wykonana opinia sądowo-lekarska J. Ł. z dnia 15 stycznia 2008 roku, w której jednoznacznie stwierdzono (k. 185-187: akta IC 1486/05/S), iż rozpoznano u powoda uraz klatki piersiowej z następową przepukliną przeponową prawostronną. Biegły J. Ł. sporządzając opinię oparł swoje ustalenia na danych z karty informacyjnej leczenia szpitalnego powoda w Oddziale Chorób Wewnętrznych Szpitala MSWiA w K., gdzie powód był leczony w miesiącu listopadzie 2006 roku (k. 192, 193: akta IC 1486/05/S). Sporządzając zatem opinię w sprawie o sygn. akt IC 1486/05/S biegły J. Ł. miał możliwość zapoznać się wynikami badań powoda w Oddziale Chorób Wewnętrznych Szpitala MSWiA w K. przeprowadzonych w listopadzie 2006 roku, natomiast lek. med. J. P. z uwagi na czas wykonania opinii w miesiącu marcu 2006 roku nie mógł oprzeć się na przywołanych badaniach powoda.

Należy podkreślić, iż opinia sądowo-lekarska J. Ł. z dnia 15 stycznia 2008 roku była wykonana na zlecenie Sądu Rejonowego (k. 184: akta IC 1486/05/S). Nie była to zatem opinia prywatna przedłożona przez stronę postępowania z własnej inicjatywy a opinia biegłego sporządzona w oparciu o przepisy art. 278 k.p.c. i nast. Strony nie zakwestionowały ustaleń i wniosków zawartych w opinii biegłego J. Ł. a reprezentujący powoda pełnomocnik nie zgłosił zastrzeżeń do tej opinii (k. 196: akta IC 1486/05/S). Ponadto ze sporządzonej w toku niniejszego postępowania opinii Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej C. U. w K. z dnia 2 listopada 2012 roku jednoznacznie wynika (k. 117', 151), że u powoda nie ujawniono nowych następstw wypadku komunikacyjnego a biegły J. P. nie zakwalifikował przepukliny przeponowej jako następstwa zdarzenia z miesiąca sierpnia 2004 roku, gdyż w chwili przeprowadzania przez niego badania, tj. w dniu 1 marca 2006 roku fakt ten nie był jeszcze znany, gdyż ujawniono go w miesiącu listopadzie 2006 roku, a leczenie operacyjne przeprowadzono w lipcu 2008 roku.

W świetle powyższego należy przyjąć, że w zawartej w dniu 23 czerwca 2008 roku przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie w sprawie o sygn. akt IC 1486/05/S ugodzie, w której strona pozwana zobowiązała się zapłacić na rzecz powoda kwotę 32.600 zł tytułem zaspokojenia całości roszczeń objętych pozwem, strony dokonały wzajemnych ustaleń uwzględniając również fakt zaistnienia u powoda, jako następstwa wypadku komunikacyjnego z dnia 8 sierpnia 2004 roku, przepukliny przeponowej stwierdzonej w czasie leczenia na Oddziale Chorób Wewnętrznych Szpitala MSWiA w K. w listopadzie 2006 roku a następnie przywołanej w opinii sądowo-lekarskiej z dnia 15 stycznia 2008 roku przez biegłego J. Ł.. W rezultacie zawierając ugodę w miesiącu czerwcu 2008 roku powód miał świadomość skutku wypadku komunikacyjnego z sierpnia 2004 roku w postaci przepukliny przeponowej, którą stwierdzono w listopadzie 2006 roku a opisano w opinii w styczniu 2008 roku. W związku z tym twierdzenia powoda, iż zawierając ugodę ze stroną pozwaną w listopadzie 2008 roku nie wiedział o dolegliwościach związanych z przepukliną przepony należy uznać za niewiarygodne.

To, że powód wskazał w apelacji, że zawierając ugodę w dniu 23 czerwca 2008 roku brał pod uwagę tylko ustalenia zawarte w opinii J. P. z dnia 2 marca 2005 roku, który stwierdził u niego 36 % uszczerbku na zdrowiu, nie ma wpływu na zasadność zgłoszonego przez niego roszczenia. Procentowo bowiem określony uszczerbek służy tylko jako pomocniczy środek ustalania rozmiaru odpowiedniego zadośćuczynienia. Należne poszkodowanemu zadośćuczynienie nie może być mechanicznie mierzone przy zastosowaniu stwierdzonego procentu uszczerbku na zdrowiu (zob. wyrok SN z dn. 5.10.2005 r., I PK 47/05, Lex nr 176307). Należy także podzielić argumentację Sądu I instancji polegającą na przywołaniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1967 roku, w której stwierdzono, że prawomocne zasądzenie zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę doznaną w razie uszkodzenia ciała wyłącza - mimo pogorszenia się stanu zdrowia poszkodowanego - przyznanie mu dalszego zadośćuczynienia poza już zasądzonym w związku z podstawą poprzedniego sporu (uchwała SN z dn. 21.11.1967 r., sygn. akt III PZP 37/67, Lex nr 683; podobnie wyrok SN z dn.10.02.1998 r., II CKN 608/97, Lex nr 156472).

Wobec powyższego należało uznać, iż argumentacja zawarta w apelacji powoda jest nieprzekonująca i jako taka nie mogła stanowić podstawy do wnioskowanej przez niego zmiany orzeczenia Sądu I instancji. W konsekwencji Sąd Apelacyjny w Krakowie w działając na zasadzie art. 385 k.p.c. oddalił złożoną apelację. Sąd Apelacyjny nie orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego wobec braku wniosku pozwanego w tej kwestii.